

Mladá farárka Natália

SPREVÁDZAM ĽUDÍ v najväčšej bolesti

Vlastná skúsenosť so žiaľom ju motivovala k tomu, aby sa vo svojej praxi venovala ľuďom, ktorí smútia. V dvadsiatich šiestich rokoch jej na rakovinu zomrela mama. O niekoľko rokov neskôr založila podpornú skupinku pre smútiacich. Ľudí, ktorí smútia, povzbudzuje evanjelická farárka NATÁLIA KACIANOVÁ k tomu, aby svoje pocity dokázali pomenovať a nebáli sa ich prejaviť.

Pre evanjelickú farárku Natáliu je služba druhým ľuďom najvyšším poslaním. Už viac ako desať rokov pomáha tým, ktorí prežívajú nesmiernu bolesť zo straty svojich najbližších. Verí, že jej poslaním je trpiaceho človeka vypočuť a byť mu nablízku. Verí, že v prežívaní smútku je podpora rodiny a najbližšieho okolia veľmi dôležitá.

POKRSTENÁ V TAJNOSTI

Natália už odmalička mala blízko k viere. Obaja rodičia boli učiteľia a Natália si spomína, že keď jej otec doma ešte ako malému dievčatku čítaval z Biblie, tak ju prosil, aby to nikomu nepovedala, pretože by s mamou prišli o prácu. „Rodičia riskovali aj tým, že ma dali pokrstiť. Poslali ma k starej mame do Slovenskej Ľupče, ktorá ma v no-

ci zobrala na faru a pri svetle sviečok ma pán farár pokrstil. Mala som vtedy štyri roky, spomínam si, že všade bola tma a silueta farára vrhala tieň na bielu stenu v miestnosti. Veľmi som sa bála a prosila som starú mamu, aby sme sa čo najrýchlejšie vrátili domov,“ hovorí Natália. Verí, že možno práve pre vieru a presvedčenie svojich rodičov bola neskôr Bohom povolaná do služby evanjelickej farárky. Jej rodina bola v čase komunizmu kontrolovaná, pretože otcov strýko emigroval do západného Nemecka, kde sa neskôr stal riaditeľom rozhlasovej stanice Slobodná Európa. Keď jej otec v detstve opakoval, že žiaden politický systém, ktorý zoberie ľuďom vieru v Boha, neprežije, nevedomovala si to. Nevedela pochopiť ani to, prečo ju rodičia zo Šale posielajú ako štrnásťročnú študovať na Evanjelické lýceum do Bratislavy, keď môže zostať doma, najmä, ak jej mama je učiteľkou na šalianskom gymnáziu. „Vysvetľovali mi, že tam sa bude klásť väčší dôraz na duchovné hodnoty. Vtedy som však tomu vôbec nerozumela.“

MAMA MI DALA KRÍDLA

Všetko začalo do seba zapadať, keď po maturite dostala ako jediná spomedzi päťsto študentov možnosť zúčastniť sa na letnom pobyte v Amerike. „V tom čase mojej mame diagnostikovali rakovinu a bola hospitalizovaná. Preto som túto príležitosť odmietla, no profesorka naliehala, aby som sa s tým zverila mame. Mama mi vtedy povedala, že sa nemusím o ňu báť, pretože jej život nie je v mojich rukách. Verila, že som túto možnosť nedostala náhodou. Tak mi moja chorá mama dala pozhnanie spoznávať svet, slobodne, bez strachu o jej život.“ Práve tento pobyt Natáliu veľmi ovplyvnil. „Tam som po prvýkrát zažila multifunkčnú kresťanskú cirkev, ktorá reaguje na potreby ľudí a snaží sa ich naplňať. Uvedomila som si, že byť farárkou je úžasne kreatívne poslanie, je to práca s ľuďmi rôzneho veku a povahy.“ Natália sa po štúdiu na evanjelickej bohosloveckej fakulte stala ordinovanou evanjelickou farárkou. Už počas štúdia mala kázne v kostoloch a uistila sa v tom, že práca so slovom, a o to viac s Božím slovom, ju naplňa. Stala sa kapláňkou a neskôr, keď zložila skúšky, aj farárkou. Celým srdcom sa vložila do práce, v cirkevnom zbore v Sučanoch a v Martine robila nedeľné bohoslužby, pracovala s deťmi a mládežou, vyučovala náboženstvo, organizovala rodinné i ekumenické stretnutia, krstila, sobášila i pochovávala.

HNEVALA SOM SA NA BOHA

V začiatkoch svojej farárskej praxe mala niekedy aj tri pohreby za týždeň. Stretávala stovky smútiacich ľudí, urobila pre ich blízkych dôstojný pohreb, vyjadrila úprimnú sústrasť, pozvala ich do kostola, ale cítila, že tam by sa to nemalo skončiť, že by pre nich mohla urobiť ešte niečo viac. „Potom mi zomrela mama. Bola dušou celej našej rodiny. Moji blízki sa ma pýtali, prečo sa to stalo, či sa dosť nemodlili, nebojovali, neverili. Očakávali odpovede,“ vysvetľuje Natália a rozpráva aj o svojich vlastných pocitoch. „A ja? Môj vlastný smútok? Mám ako ve-

riaci človek právo smútiť? Bojovala som s intenzívnym pocitom bezmocnosti, keď sa vás niečo bytostne dotýka a nedokážete to ovplyvniť, keď prosíte a nedostávate, keď trpíte a zároveň sa musíte tváriť, že všetko zvládáte a úpenlivo hľadáte tie správne slová.“ Mala vtedy dvadsaťšesť rokov, bola tri roky vydatá a do poslednej chvíle verila, že jej mama raz uvidí svoje vnúčatá. Natália otvorene priznáva, že sa po maminej smrti hnevala na Boha. „Nevedela som, kde sa ten pocit vo mne objavil, ale zrazu tam bol prítomný, vnáral sa do mojich myšlienok, do mojich modlitieb, nemohla som túto skutočnosť ignorovať a navyše som si to vyčítala, že je to preto, lebo nemám dostatok pokory. Musela som týmto pocitom úprimne čeliť. A aj vďaka tejto skúsenosti som sa naučila neposudzovať ničie pocity, nepodceňovať ich, pretože môžu byť súčasťou procesu vyrovnávania sa so žiaľom.“

SLZA

Natáliu jej cesta žiaľu mnohému naučila a to jej dalo impulz, aby pomáhala iným. Založila kurz SLZA, SLužba sprevádzAnia. „Je určený ľuďom, ktorí sami prežili stratu blízkeho človeka a svoju skúsenosť potrebujú spracovať alebo lepšie pochopiť. Taktiež aj všetkým tým, ktorí pracujú v pomáhajúcich profesiách a hľadajú inšpiráciu, ako pomáhať smrteľne chorým, zomierajúcim a smútiacim,“ vysvetľuje a zdôrazňuje, že smútok

je prirodzený a pri strate blízkeho človeka je normálnou reakciou. Smútok je daň za lásku, a iba ten, kto nemiluje, nevie, čo je to smútiť. Natália hovorí, že to, čo smútiaci človek potrebuje, je bezpečný priestor na zdieľanie svojich skutočných pocitov.

Mladá farárka sa Službe sprevádzania venovala na ročnom študijnom pobyte v USA v rámci svojho doktorandského štúdia. Odchádzala tam s manželom a ročnou dcérkou, mimochodom, Adrian Kacian je tiež vyštudovaný farár a pôsobí aj ako pedagóg na Žilinskej univerzite. Zoznámila sa s americkou farárkou Candee Moser, ktorá viedla podporné skupiny pre smútiacich a Natálii sa táto myšlienka zapáčila natoľko, že sa ju rozhodla priniesť aj na Slovensko. V roku 2008 otvorila kurz sprevádzania ťažko chorých, zomierajúcich

a smútiacich na Biblickej škole v Martine. Študenti o nej hovoria, že z nej vyžaruje pokoj a nádej. „Mám študentov z rôznych profesií a niektorí sú i zo zahraničia. Sú to lekári pracujúci v hospicioch, psychológovia, zdravotné sestry, hospicové sestry, farári, dobrovoľníci v nemocniciach, rehoľné sestry a aj študenti medicíny, psychológie a teológie.“ Natália bola prvou, ktorá na Slovensku vytvorila podporné skupiny pre smútiacich a táto forma pomoci sa už ujala aj na niekoľkých miestach v Česku a v Poľsku. „Bez Božieho požehnanja, podpory mojej rodiny a kolegov na Biblickej škole by to však nebolo možné,“ dodáva s vďačnosťou.

MYSLIME S VĎAČNOSŤOU NA SVOJICH BLÍZKYCH

Natália je popri ostatných povinnostiach aj školskou farárkou na Evanjelickej spojenej škole v Martine. Do školy nastúpila po skončení svojej tretej materskej dovolenky. Doma má totiž jedenásťročnú Terezku, deväťročného Timoteja a štvorročného Adriana Natanaela. Vidí, že mnoho ľudí má stále o živote farárov skreslenú mienku. Myslia si, žijú iný život ako ostatní. Natália s úsmevom hovorí, že aj ona je len klasicou mamou, starostlivou, občas unavenou, milujúcou, vychovávajúcou, ktorú neminie žiadna domáca povinnosť. Aj ona prežíva strach, bolesť, smútok a bude v čase Sviatku všetkých svätých spomínať pri hrobách svojich najbližších. „Prialo by som si, aby ľudia tento sviatok prežívali s vďačnosťou za život svojich blízkych. Pretože aj vďaka nim sú dnes tým, čím sú. A s vierou, že smrť nemá až takú moc, a vždy je možné nájsť minimálne jeden dôvod, pre ktorý sa oplatí tešiť na ďalšie ráno.“

ANNA ŽILKOVÁ
Foto: archív N. K.

